

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

76. An qui ex subita rixa, & occasione occidit, vel mutilavit aliquem in
Ecclesia, gaudeat eius Immunitate? Et an qui vi, dolo, & fraude aliquem ex
Ecclesia extraxerit, & extractum eum occidit, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

RESOL. LXXIII.

An existens in Ecclesia mandans homicidium extra illam committi, vel existens extra Ecclesiam mandans intra illam homicidium committi, gaudeat hac Immunitate? Ex part. 1. tract. 1. Ref. 10.

Supra diffi-
cultatibus
positis in ti-
tulo huius
Ref. supra in
Ref. 28. §. 3.
Vnum. vique
in finem.

§. 1. **M**inimè gaudere respondet Gambac. lib. 5. num. 25. Ioan. de Hevia in Curia Philipp. p. 3. §. 12. num. 23. cum Duardo in Bulla Cæna, lib. 2. can. 15. quæst. 16. num. 23. & ante Bullam Gregorij Suarez de Relig. tom. 1. tract. 2. lib. 3. c. 11. num. 7. Idem docet Portell. in dubiis regul. verb. Ecclesia immunitas, num. 15. Sed, vt notat ipse ibid. Bulla Gregoriana in Portugallia non est vsu recepta.

2. Sed contrariam sententiam post Bullam Gregor. XI V. docent omnes scribentes. Ita Megala in 3. part. lib. 4. cap. 1. quæst. 1. num. 13. Farinac. de immunit. Eccles. cap. 16. num. 23. cum Martino Bonacina de leg. disp. 3. q. 7. §. 4. nu. 11. & aliis. Et ratio est: quia tales non dicuntur verè, & propriè loquendo occidere; sed mandare occisionem: & cum simus in pœnalibus, & in materia odiosa, vt pote libertati delinquentium, & immunitati Ecclesiasticæ contraria; verba Bullæ contra occidentem, non sunt extendenda ad mandantem occidere: sicut censura lata contra aliquem facientem, non est extendenda ad mandantem id facere; vt nos latè probauimus in tract. de denunciationib. q. 23. & probat in casibus huius Bullæ, Homobon de Exam. Eccles. p. 2. tract. 11. c. 5. q. 5. relect. 4.

3. Nec valet dicere, quòd, qui per alium facit, per se ipsum facere videtur: nam respondeo, hoc axioma, vt bene aduertit Avil. de cens. p. 1. c. 5. disp. 3. dub. 2. & alij, intelligendum esse quoad culpam, non autem quoad pœnam; & omnia suprâ dicta sunt intelligenda etiam, vt in titulo quæstionis diximus, de illo, qui existens extra Ecclesiam mandaret committi homicidium intra Ecclesiam: nam militat eadem ratio, licet Peregrinus, quoad hoc, contrarium sentiat, c. 6. n. 36. Sed tu tene nostram sententiam.

RESOL. LXXIV.

An existens in Ecclesia, vel aliquo Monasterio, & ex fenestra pilam tormentariam iecit in alium extra Ecclesiam existentem, & illum occidit, gaudeat Immunitate?

Et è contra, an ille, qui existens extra Ecclesiam occideret existentem in Ecclesia, gaudeat eius Immunitate?

Et an gaudeat etiam Immunitate ille, qui vulneraret aliquem in Ecclesia, etiam cum sanguinis effusione, sine tamen alicuius membri mutilatione? Ex part. 1. tract. 1. Ref. 9.

Sup. hoc in-
fra in Ref. 76.
cursum post
mediu. vers.
qui etiam, &
in Resol. 1.
not. seq. in
fin. §. Secun-
do, quamuis
ibi sit quæ-
stio pro sa-
cilegio, &
pollutione
Ecclesie.

§. 1. **N**on gaudere affirmat Gambacur. lib. 5. c. 24. num. 21. Villadiego in Polit. cap. 3. num. 206. Ioan. de Hevia in Curia Philipp. part. 3. §. 12. num. 23. & in hoc socios multos habent: nam ita tenuerunt, ex nostris, P. Megala in 3. part. lib. 4. cap. 2. q. 1. num. 12. Graff. tom. 1. lib. 3. conf. nico, num. 10. de immunit. Eccles. Duard. in Bulla Cæna, lib. 2. can. 15. quæst. 16. n. 23. Farinac. tract. de immunit. cap. 16. num. 223. Portel. in dubiis regul. verb. Ecclesia immunitas, num. 12. Ambrosinus tract. de immunit. cap. 5. num. 8. Et ratio est: quia tale homicidium commissum videtur in Ecclesia, cum, in illa initium habuerit.

2. Sed mihi placet opinio Bonacin. tract. de legib. disp. 3. quæst. 7. §. 4. n. 8. vbi asserit, supra dictum crimi-

nosum gaudere immunitate. Et ratio est: quia Gregorius in ista Constitutione ait, illos non gaudere immunitate, qui mutilant, & occidunt in Ecclesia: quæ quidem verba, vt patet, denotant actum completum, & perfectum in Ecclesia: ergo, cum simus in materia odiosa, & in pœnalibus, non sunt dicta verba extendenda ad homicidium inchoatum in Ecclesia. Et hoc patet manifestè à simili: nam vt docet ipsemet Bonacina de cens. disp. 1. q. 1. punct. 11. n. 11. ille, qui, dum existit in Ecclesia, iacet sagittam, & occidit hominem existentem extra Ecclesiam, non incurrit censuram latâ contra occidentem in Ecclesia; nam illa occisio facta fuit extra Ecclesiam, licet in Ecclesia fuerit inchoata: ergo etiam verum est, quòd, secundum sententiam Bonacinæ, dictus criminofus non potest capi à ministris ob sacrilegam vulnerationem in Ecclesia inchoatam.

3. Notandum est verò, è contrâ, quòd immunitate non gauderet ille, qui existens extra Ecclesiam, occideret existentem in Ecclesia: nam talis dicitur delictum occisionis commississe in Ecclesia. Et in his casibus puto, non esse attendendum locum inchoati, sed locum consummati delicti, vt suprâ dixi: & ita docet Riccius p. 5. Collect. 1792. Portel. loco cit. Bonacin. n. 7. Farin. n. 224. Peregrin. num. 16. Megala num. 13. & alij: gauderet tamen hac immunitate ille, qui vulneraret aliquem in Ecclesia etiam cum sanguinis effusione: sine tamen alicuius membri mutilatione, vt docet Farinac. vbi suprâ n. 227. & alij.

Super hoc in
tom. 1. tr. 7.
ex doctrina
Ref. 90. §. 2.
ad medium.
vers. Secus
dicendum.

Supra hoc
magis latè
supr. in Ref.
28. §. Vnde,
& infra in
fin. Ref. seq.

RESOL. LXXV.

An qui in Ecclesia commisit homicidium, vel membrum mutilauit non deliberatè, sed accidentaliter, & ex calore iracundie, & pronocationis, gaudeat Immunitate?

Et quid, si vulnerauit aliquem in Ecclesia extra membrum mutilationem, an gaudeat Immunitate? Ex part. 1. tract. 1. Ref. 11.

§. 1. **N**egatiuè respondet Gambacur. lib. 5. c. 23. & ex nostris Peregrin. de immunit. c. 6. n. 15. qui adducit rationem ex verbis Bullæ, vbi Summus Pontifex indistinctè excipit membrorum mutilationes, homicidia in ipsis Ecclesiis, vel Cœmeteriis: ergo indistinctè debet intelligi, tam de illis, qui ex proposito & deliberatè; quàm de illis, qui in rixa accidentaliter, & ex calore iracundie occidunt, vel mutilant.

2. At his minimè suffragantibus, contrariam sententiam docet Farinac. tract. de immunit. Eccles. c. 16. n. 240. & ante bullam id docuerat Guttier. pract. 99. lib. 3. q. 1. n. 3. §. & seq. cum Sess. decis. 141. n. 8. & aliis. Et hoc maximè procederet, si tale homicidium fuisset in Ecclesia perpetratum, non solum ex rixa subitanea, sed & ad alterius prouocationem: & multò magis ad se defendendum: nam in præfatis casibus occidens, vel mutilans non videtur habere animum irreuerentem offendendi, & violandi ipsam Ecclesiam. Vide Tabianam vers. Immunitas, n. 10. Armillam eod. verb. n. 12. Rosellam eod. verb. n. 2. & alios. Notandum est tamen, vulnerantem in Ecclesia gaudere omnino immunitate; extra membrum tamen mutilationem; & ita nouissimè in terminis nostræ Bullæ docet Barbosa in Collect. tom. 1. lib. 3. tit. 4. c. 10. n. 10.

Supr. hoc in
fine Resolut.
præterita, &
magis latè
supr. in Ref.
28. §. vnde,

RESOL. LXXVI.

An qui ex subita rixa, & occasione occidit, vel mutilauit aliquem in Ecclesia, gaudeat eius Immunitate?

Et

De Immunit. Eccles. Resol. LXXVII. & c. 47.

Et an qui vi, dolo & fraude aliquem ex Ecclesia extraxerit, & extractum eum occidat, gaudeat Immunitate?
Et an existens in Ecclesia, & mutilans, vel occidens existentem extra Ecclesiam, gaudeat eius Immunitate? Ex part. 4. tract. 1. Resol. 107.

clesiam, & illum offendens Ecclesiam offendit: ergo nam responderetur, quod Ecclesia dignit inimicos, & benefacit persequentibus illam. Nec etiam obstat, quod qui committit sacrilegium, non gaudet immunitate, ut notat Guttier. *pract. 99. lib. 3. quest. 1. num. 33.* & alij: sed occidens Clericum, sacrilegium committit: ergo nam responderetur, sententiam Guttierrez, & aliorum, post Constitutionem Gregor. non esse sustinendam, quia in Bulla crimen sacrilegij non reperitur exceptum, ergo debet gaudere: & ita docet Ambrosin. *de immunit. cap. 4. num. 6.* reprobans Decian. *tom. 1. lib. 6. c. 28. num. 7.* & Duar. *in Bull. Cen. lib. 2. canon. 15. q. 16. n. 27.*

Super hoc in §. not. preterita.

3. Ex quibus patet responsio ad argumenta Riccij superius posita. Ad primum, nego, excommunicatum non gaudere immunitate Ecclesiarum: quia talis casus non est exceptus in Bulla. Secundo, hoc privilegium non est datum favore personarum, sed propter reuerentiam sacrorum locorum. Tertio, excommunicatio non habet alios effectus, nisi quos iura declarauerunt: sed nullum ius statuit, ut excommunicatus immunitate non gaudeat: ergo. Et ita contra Felinum *in cap. 2. except. num. 5.* docent omnes Doctores, tam ante Bullam, quam post Bullam Gregor. X I V. Ita Ioann. de la Cruz *in Direct. conscient. part. 1. praecept. 8. quest. 3. art. 2. dub. 1. conclus. 2.* Suarez *de Relig. tom. 1. tract. 2. lib. 3. cap. 10. num. 3.* Fagundez *de Praecept. Eccles. tract. 2. lib. 4. cap. 4. num. 50.* Altherius *de censur. 1. lib. 2. cap. 6. col. 3. vers. Hoc idem sentendum est.* Nauar. *cap. 25. num. 20.* Syluest. *verb. immunitas, 3. quest. 3.* Angelus *eodem verb. num. 11.* Rosella *etiam verb. immunit. 2. num. 7.* Aruilla *eod. verb. num. 7.* Ad secundum argumentum responderetur ex dictis, quod in Constitutione Greg. non excipiuntur ab immunitate omnes delinquentes in crimine laesae maiestatis, sed tantum excipitur crimen laesae maiestatis in personam Principis commissum. Ad tertium responderetur, ex dicta Bulla Greg. omnes delinquentes in Ecclesia gaudere immunitate, praeter ibi committentes homicidia, & membrorum mutilationem, ut docet Riccius *p. 5. collect. 1. 792.* & communiter. Vnde patet, occidentem Clericum gaudere omnino Ecclesiae immunitate: quod est valde notandum: quia casus potest de facili in praxi contingere. Neque circa praesentem quaestionem admittenda est doctrina Petri Gambacurta, contra quem, & merito, insurgit Giurb. *conf. 70. n. 9.*

Sup. hoc supra in Ref. 27. §. Quero tertio. & ad lin. 3. §. 1. huius Ref.

RESOL. LXXVII.

An occidens Clericum gaudeat Immunitate?
Et an qui commisit sacrilegium, vel sit excommunicatus gaudeat Ecclesia Immunitate? Ex part. 1. tract. 1. Ref. 34.

§. 1. Negatiue respondet Villal. *in Polit. cap. 3. num. 212.* Riccius *in Praxi. part. 2. resol. 509.* per totum. Primum, quia occidens est excommunicatus: ergo non gaudet immunitate. Secundo, quia haec immunitas non conceditur committentibus crimen laesae maiestatis: sed offendens Clericum, committit crimen laesae maiestatis diuinae: ergo. Tertio, delinquentes in Ecclesia non fruuntur hac immunitate. Hanc sententiam docet etiam Bobadilla *tom. 1. lib. 2. cap. 14. num. 47.* qui citat Vasquium, Reningium, & Suarez de Paz. *in Praxi. tom. 1. cap. 3. §. 3. num. 169.* & tanquam probabilem illam admittit Ioan. Sancius *in suis practiciis disputationibus, disp. 44. n. 52.*

2. Sed post Constitutionem Gregorianam contrarium tenendum est. Et ita docet Peregrin. *de immunit. Eccles. cap. 12. num. 33.* Ceual. *tract. de cognit. per viam violent. p. 2. q. 101.* Cum Farinac. *de immunit. cap. 7. num. 114.* retractante se de contraria sententia, quam docuerat antea *in tract. de carcer. q. 29. num. 19.* & Mario Italia *de immunit. lib. 1. cap. 2. §. unico, num. 6.* & cap. 6. §. 3. num. 79. Et ratio est: quia inter homicidia excepta non ponuntur, nisi homicidia proditoria, aut per assassinium peracta: ergo verba Bullae, ut saepe dictum est, non sunt extendenda ad alia homicidia. Nec obstat, quod Clericus representat Ec-

RESOL. LXXVIII.

An occidens, vel percutiens Clericum, aut Religiosum, & commisit sacrilegij crimen, gaudeat Immunitate Ecclesiarum? Ex part. 4. tract. 1. Ref. 88.

§. 1. Nouissime negatiuam sententiam docet Ludouicus Correa *de relect. de Immunit. Eccles. part. 3. num. 37.* quia, ait ille, crimen hoc grauissimum videtur, & Reipublicae admodum perniciosum, ac similem, quia *in cap. inter alia, de immunit. Eccles.* excipiuntur. Ergo etiam immunitas tale crimen facientibus denegabitur. Deinde, quia qui occidit vel percussit Clericum, commisit sacrilegium ex specie illius commissi in Ecclesia, utpote personam sacram offendens, sed committens huiusmodi sacrilegium immunitate non gaudet: ergo, &c. Ita ille: ante illum Boerius *decisi. 109. n. 3.*

Sup. hoc in Ref. praeterita, & in aliis eius primae not.

2. Sed ego contrariam sententiam satis firmam in part. 1. tract. 1. §. resol. 34. quia neque per sacros Canones, neque per Constit. Gregorij excipitur hoc delictum; ergo gaudere debet immunitate: vnde, me citato,

* Quae hic est Ref. antecedens, &c.

Quae hic est Ref. antecedens, & in aliis eius primae not.

Sup. hoc supra in Ref. 27.

Supra hoc supra in Ref. 27. §. 1. huius Ref.

Sup. hoc supra in Ref. 27. §. 1. huius Ref.